

**UCHWAŁA NR XXXI/257/21
RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE**

z dnia 28 stycznia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713, poz. 1378) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218, poz. 956) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Gryfino.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 01 stycznia 2021 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Rafał Guga

Załącznik do uchwały Nr XXXI/257/21
Rady Miejskiej w Gryfinie
z dnia 28 stycznia 2021 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie
na lata 2021-2024**

Gryfino 2020

WSTĘP	3
I. PRZEMOC W RODZINIE – PODSTAWY TEORETYCZNE.....	5
1. DEFINICJE PRZEMOCY	5
2. RODZAJE , CYKLE, PRZYCZYNY I SKUTKI PRZEMOCY	6
3. REGULACJE PRAWNE	8
II. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY GRYFINO	9
1. PROBLEM PRZEMOCY W PERSPEKTYWIE DANYCH GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I REALIZACJI PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” ORAZ DANYCH INSTYTUCJI DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE GMINY GRYFINO	9
GMINNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GRYFINIE	9
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W GRYFINIE.....	11
GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GRYFINIE	12
PUNKT DORADZTWA I KONSULTACJI.....	13
KOMENDA POWIATOWA POLICJI W GRYFINIE	14
PROKURATURA REJONOWA W GRYFINIE	15
ZESPÓŁ KURATORSKIEJ SŁUŻBY SĄDOWEJ SĄDU REJONOWEGO W GRYFINIE	17
POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W GRYFINIE	17
PLACÓWKI OŚWIATOWE.....	18
2. PROBLEM PRZEMOCY W PERSPEKTYWIE DANYCH ZEBRANYCH W TRAKCIE BADAŃ ANKIETOWYCH ZREALIZOWANYCH WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY GRYFINO.	20
3. WNIOSKI DOTYCZĄCE SKALI ZJAWISKA PRZEMOCY I WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH..	28
III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU i CELE SZCZEGÓŁOWE.....	29
IV. REALIZACJA PROGRAMU	35
1. ADRESACI PROGRAMU:	35
2. REALIZATORZY PROGRAMU.....	35
3. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU:.....	36
V. MONITOROWANIE.....	36
VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	37
VII. ZAKOŃCZENIE	37

WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, tworzy się w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym.

Jednym z kluczowych terminów niniejszego programu jest „rodzina”, która stanowi fundament społeczeństwa i bez niej trudno sobie wyobrazić jego funkcjonowanie. Rodzina, jako najważniejsze środowisko w życiu człowieka, kształtuje jego osobowość, poglądy i system wartości¹. Więzy łączące członków rodziny powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a Państwo ma obowiązek uwzględnić jej dobro w swej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej.

Przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. Zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych. Rodziny dotknięte przemocą w rodzinie pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im szczególnej pomocy.

Zjawisko przemocy w rodzinie stało się przedmiotem kompleksowej regulacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, której celem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Ustawa określa szereg zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, jak również zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Powyższy akt prawny określa ponadto zadania własne gminy, do których w szczególności należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gmina Gryfino podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Między innymi jednym z takich działań było powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego

¹ G. Celęcek, Rodzina – jej przemiany oraz zagrożenia i problemy wychowawcze, w: Mazowieckie Studia Humanistyczne, Wydanie I, Łowicz 2006, s. 239

ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gryfinie w ramach, którego funkcjonują grupy robocze. Pomimo podejmowanych działań konieczne jest dalsze, systematyczne podnoszenie standardu usług adresowanych do osób uwikłanych w problem przemocy. Wskazana jest dalsza pomoc odpowiednich służb do realizacji profesjonalnych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, a także działania w kierunku skutecznego pomagania osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc. Ważna jest też stała edukacja społeczeństwa, mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, jak też roli kobiety i mężczyzny w życiu rodzinnym i społecznym. Między innymi służyć ma temu opracowywanie i realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Analiza prowadzonych działań wskazanych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 pokazuje, iż założone kierunki działań były prawidłowe, a ich realizacja przebiegała zgodnie z przyjętymi celami.

Niniejszy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie planowany jest w perspektywie kilkuletniej i jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020, a także wprowadzaniem nowych kierunków działań w zależności od diagnozowanych potrzeb społecznych.

Program obejmuje zadania do realizacji dla wszystkich jednostek i instytucji, które nakłada ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W miarę potrzeb i zmiany sytuacji społecznej zadania i cele programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

Nadrzędnym celem niniejszego Programu jest ograniczenie na terenie Miasta i Gminy Gryfino problemu przemocy oraz zwiększenie skuteczności podejmowanych działań przez instytucje pomocowe. Natomiast cele szczegółowe odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie i będą realizowane we współdziałaniu instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Gryfino.

Biorąc, jako podstawę Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zaplanowane działania będą miały charakter:

- uprzedzający: diagnozowanie, informowanie, edukacja, profilaktyka;
- interwencyjny: opieka i terapia,
- wspierający: poradnictwo, terapia i inne,
- korekcyjno-edukacyjny.

Program zawiera podstawy teoretyczne zjawiska przemocy w rodzinie i przepisy prawne. Wskazuje założenia i adresatów działań, realizatorów, przewidywane efekty.

Ponadto opracowano wewnętrzny dokument- druk, służący do monitorowania stopnia realizacji Programu.

I. PRZEMOC W RODZINIE – PODSTAWY TEORETYCZNE

1. DEFINICJE PRZEMOCY

Aby nieść skuteczną pomoc osobom zagrożonym przemocą należy zrozumieć, czym jest przemoc w rodzinie, jak działają mechanizmy przemocowe. Należy ją właściwie zdefiniować i zrozumieć.

Pod pojęciem przemocy najczęściej rozumie się relację między ludźmi, która opiera się na użyciu przeważającej siły. Według słownika socjologicznego, przemoc to: jeden z głównych, obok groźnych, środków przymusu, polega na użyciu siły fizycznej, przez jednostkę czy grupę, często wbrew obowiązującemu prawu, w celu zmuszenia jakiejś osoby czy członków grupy do określonego zachowania czy też uniemożliwienia podjęcia działań lub do zaprzestania wykonywania czynności już rozpoczętej, także bezprawne narzucenie władzy².

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie, jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny (tj. małżonka, dzieci, rodziców, rodzeństwa, powinowatych, przysposobionych oraz ich małżonków, a także innych osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Innymi słowy, przemoc w rodzinie to intencjonalne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę sił przeciw członkowi rodziny.

Pojęcie przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie, których najczęściej rozpoznaje się przemoc w rodzinie. Są to:

- **Intencjonalność** – działania sprawcy nie są przypadkowe. Intencjonalność nie musi oznaczać celowego oznaczenia celowego krzywdzenia ofiary i zadawania jej bólu. Sprawca przemocy dąży do uzyskania pełnej kontroli, władzy nad osobą doznającą przemocy, do jej bezwzględnego posłuszeństwa. Jest przekonany, że tylko on wie, co jest dobre dla pozostałych członków rodziny, a w związku z tym wyłącznie on ma prawo podejmować decyzje, ustalać zasady życia w rodzinie – pozostali muszą się podporządkować.
- **Dysproporcja siły** – nie chodzi tu jedynie o różnicę sił fizycznych, ale także przewagę związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp. W związku opartym na przemocy jeden z partnerów czuje się silniejszy, a drugi – słabszy. W wyniku kolejnych aktów przemocy różnica sił coraz bardziej się pogłębia, ofiara przemocy staje się coraz bardziej bezradna, sprawca – coraz bardziej silny i bezkarny.

² Olechowski K., Załęcki K., *Słownik socjologiczny*, Toruń 1988, s. 167

- **Naruszanie godności i praw** – sprawca przemocy narusza godność ofiary, poniża ją, ośmiesza, pozbawia wszelkich praw (np. do kontaktów z rodziną, godziwych warunków życia, itp.)
- **Powodowanie cierpienia i szkód** – ofiary przemocy doznają zarówno szkód fizycznych jak i psychicznych. W wyniku wieloletniej przemocy mogą dojść do przekonania, że zasługują na takie traktowanie.

2. RODZAJE, CYKLE, PRZYCZYNY I SKUTKI PRZEMOCY

Literatura przedmiotu prezentuje różne formy przemocy, którym towarzyszy pragnienie spowodowania cierpienia u ofiary i wywołania szkód.

Przemoc dotyczy różnych sfer życia człowieka. Najczęściej mamy do czynienia z dwiema odmianami przemocy:

- **przemocą gorącą**, która charakteryzuje się gwałtownym wybuchem tłumionych uczuć złości, frustracji, wściekłości, powodującym agresywne zachowania. Często przyczyny tych trudnych uczuć sprawcy tkwią zupełnie gdzie indziej, np. powodują je konflikty w pracy. Sprawca nie mogąc sobie z nimi poradzić, odreagowuje je na członkach rodziny. Wie, że może sobie na takie zachowanie pozwolić
- **przemocą chłodną**, która w przeciwieństwie do poprzedniej nie przejawia się występowaniem tak gwałtownych emocji i agresywnych zachowań. Wydaje się, że sprawca jest spokojniejszy bądź bardziej się kontroluje. Przemoc chłodna przyjmuje nieraz postać bardzo rygorystycznego stylu wychowania czy też autorytarnego traktowania dorosłych członków rodziny. Sprawca jest przekonany o słuszności swoich czynów, zawsze znajdzie dla nich usprawiedliwienie: „gdybym ich nie bił, to nie wyrosłyby na porządnym ludzi”, „to dla jej dobra, bo inaczej całkowicie się zmarnuje”, „jakbym jej nie doprowadził do porządku, to by w ogóle o dom nie dbała” itp.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy:

- **Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia, wyraża się m.in. zachowaniami takimi jak: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;

- **Przemoc psychiczna** – naruszenie godności osobistej - to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu, wyraża się m.in. zachowaniami takimi jak: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.;
- **Przemoc seksualna** – naruszenie intymności - to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności, wyraża się m.in. zachowaniami takimi jak: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.
- **Przemoc ekonomiczna** – naruszenie własności - to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy, wyraża się m.in. zachowaniami takimi jak: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.
- **Zaniedbanie** – naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

Ponadto wyróżnia się trzy cykle przemocy:

- **Faza narastania napięcia** – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
- **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,
- **Faza miodowego miesiąca** – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

Jako przyczyny, które sprzyjają stosowaniu przemocy w rodzinie można wskazać m.in. normy społeczne i kulturowe. Przemoc w rodzinie jest skutkiem wielowiekowego, społecznego przyzwolenia na krzywdzenie osób najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. Ponadto wpływ na stosowanie przemocy może mieć także dziedziczenie wzorca przemocy. Dzieci, które wychowują się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają zachowania dorosłych, których są świadkami bądź ofiarami. Konsekwencją, czego może być fakt stosowania przemocy w przyszłości.

Przemoc w rodzinie ma dramatyczne konsekwencje nie tylko dla samej ofiary, ale także dla całego społeczeństwa, może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Bez wątplenia jest zjawiskiem negatywnym i mającym ogromny wpływ na rozwój człowieka na wszystkich etapach jego życia, prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

3. REGULACJE PRAWNE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2018 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, poz. 2369)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U z 2020 r. poz. 821)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 713 ze zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1945 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 1359)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 1444 ze zm.)
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 360 ze zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245)

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2024 jest realizowany zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ponadto nawiązuje do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Gryfino oraz do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

II. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY GRYFINO

Ze względu na charakter problemu przemocy, bardzo trudno jest oszacować faktyczną liczbę osób, których ona dotyka. Podstawę do poznania skali zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Gryfino stanowią przede wszystkim informacje gromadzone przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gryfinie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie, jak również informacje pozyskane od instytucji współpracujących w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie, Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie, Prokuratura Rejonowa w Gryfinie, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Gryfinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, Placówki Oświatowe.

Ponadto, na potrzeby sporządzenia niniejszego Programu przeprowadzono badanie ankietowe, mające na celu poznanie świadomości mieszkańców Gminy Gryfino na temat problemu przemocy.

1. PROBLEM PRZEMOCY W PERSPEKTYWIE DANYCH GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I REALIZACJI PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” ORAZ DANYCH INSTYTUCJI DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE GMINY GRYFINO

Skala zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Gryfino została określona na podstawie posiadanych danych zastanych, czyli informacji gromadzonych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie oraz działań podejmowanych w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

GMINNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GRYFINIE

Oszacowanie zjawiska przemocy jest możliwe między innymi poprzez wskazanie ilości wdrożonych procedur „Niebieskie Karty” przez instytucje do tego powołane. Do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gryfinie w okresie od stycznia 2016 r. do grudnia 2019 r. wpłynęło 382 formularzy „Niebieska Karta”, których procedura została wdrożona przez poniżej wymienione instytucje.

Poniższa tabela wskazuje zjawisko przemocy w rodzinie wg danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Podmioty uprawnione:	Liczba procedur „Niebieskie Karty” w latach:			
	2016	2017	2018	2019
Policja	55	107	99	84
Ośrodek Pomocy Społecznej	7	5	5	7
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	0
Oświata	1	1	3	2
Ochrona Zdrowia	0	0	0	0
Razem:	63	119	107	93

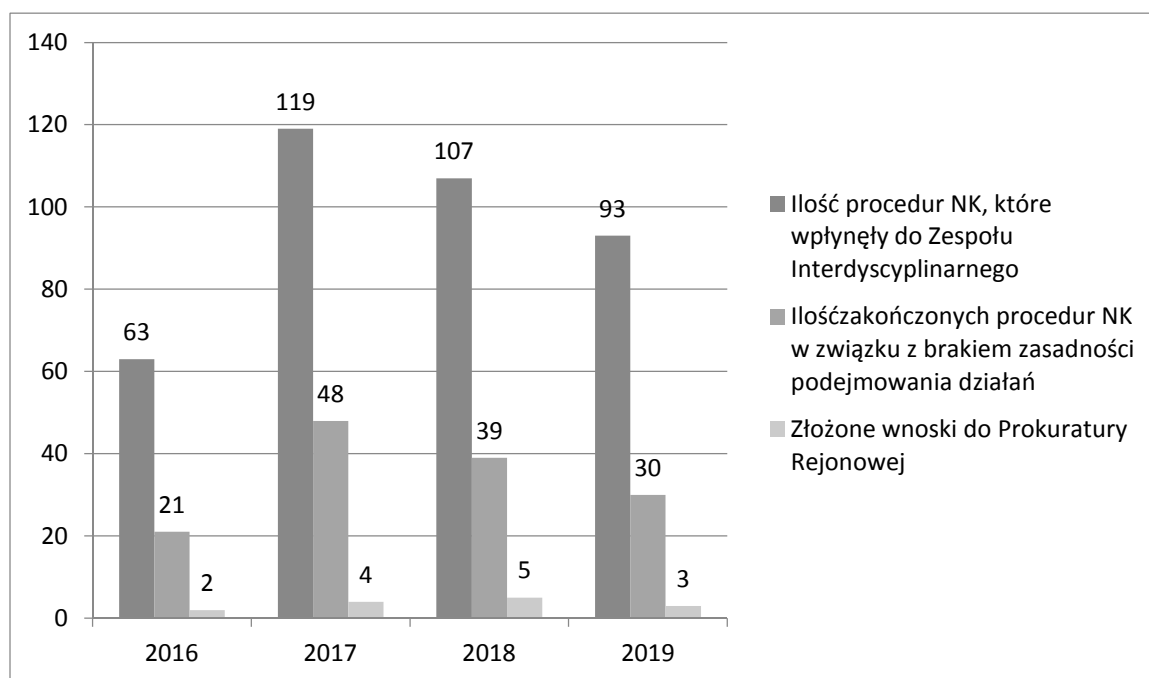
Źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru wpływu kwestionariuszy „Niebieska Karta” do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Z powyższych danych wynika, że Policja jest jedną z instytucji, która podejmując działania interwencyjne w środowisku wdrożyła w latach 2016, 2017, 2018 oraz 2019 największą liczbę procedur „Niebieskie Karty”. Kolejną instytucją jest Ośrodek Pomocy Społecznej oraz placówki oświatowe. Natomiast placówki służby zdrowia oraz GKRPA w Gryfinie w latach 2016, 2017, 2018, 2019 nie wdrożyły procedury „Niebieskie Karty”. Sytuacja zmienia się w roku 2020, gdzie do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło po jednym formularzu wszczynającym procedurę z placówki służby zdrowia oraz GKRPA.

Powyższe dane wskazują, że w roku 2017 zostało wdrożonych najwięcej procedur „Niebieskie Karty”. Kolejne lata pokazują, że zmniejsza się liczba wdrażanych procedur „Niebieskie Karty”.

Procedura "Niebieskie Karty" jest instytucjonalnym narzędziem służącym do przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a jej zakończenie następuje w przypadku: „ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy” bądź „rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań”.

Poniższy wykres przedstawia stosunek procedur „Niebieskie Karty” wszczętych i prowadzonych przez Zespół oraz grupy robocze do procedur zakończonych w związku z brakiem zasadności podejmowania działań oraz ilość złożonych zawiadomień przez Przewodniczącą Zespołu do Prokuratury Rejonowej w Gryfinie w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gryfinie.

Bardzo często ilość wszczynanych procedur „Niebieskie Karty” nie jest adekwatna w stosunku do ilości rodzin, w których dochodzi do zjawiska przemocy. Często dzieje się tak, że po rozpoczęciu pracy z rodziną przez członków grup roboczych, procedury „Niebieskie Karty” okazują się bezzasadne i zakańczane są w związku z brakiem zasadności podejmowania działań. Najczęściej wynika to z tego, iż procedura Niebieskie Karty wykorzystywana jest do celów osobistych m.in. spraw rozwodowych, podziału majątku między małżonkami lub jest konfliktem pomiędzy dwojgiem ludzi niemającym znamion przemocy. Większa ilość procedur Niebieskiej Karty jest prowadzona do czasu ustania przemocy, zrealizowania planu pomocy rodzinie oraz uzyskania przyrzeczenia, iż do przemocy nie dojdzie w przyszłości.

Zdarza się również, iż w toku pracy grupy roboczej sytuacja w rodzinie jest trudna w związku, z czym członkowie grupy roboczej realizując procedurę o sytuacji rodziny zawiadamiają Sąd Rejonowy, składają wniosek do Prokuratury lub włączają do pracy inną instytucję pomocową.

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W GRYFINIE

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie realizuje zadania wynikające m.in. z ustawy o pomocy społecznej. Krąg osób korzystających z różnorodnych form pomocy jest szeroki i jest wynikiem problemów związanych m.in. z zatrudnieniem, stanem zdrowia.

Jednym z powodów udzielania pomocy społecznej jest przemoc w rodzinie. Osoby i rodziny dotknięte problemem przemocy mogą korzystać z pomocy finansowej, ale przede wszystkim ze świadczenia niepieniężnego, jakim jest szeroko rozumiana praca socjalna.

Poniższe dane przedstawiają liczbę osób korzystających z pomocy finansowej i pracy socjalnej w związku z wystąpieniem problemu przemocy w rodzinie.

	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin, którym przyznano pomoc finansową z powodu problemu przemocy w rodzinie	13	12	2	5
Liczba rodzin objętych pracą socjalną w ramach procedury „Niebieskie Karty”	63	119	131	137

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie.

Analizując powyższe dane zauważyć można niewielką liczbę rodzin, w których wystąpił problem przemocy i którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie. Natomiast większą liczbę stanowią rodziny z problemem przemocy, które objęte są pomocą w formie pracy socjalnej.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryfinie wdrożono nowy model organizacyjny polegający na oddzieleniu pracy administracyjnej od świadczenia pracy socjalnej i usług socjalnych. W ramach nowej struktury organizacyjnej powstały 3 nowe sekcje, w tym Sekcja Pracy Socjalnej. Pracownicy socjalni tejże Sekcji prowadzą pracę socjalną z rodzinami, w których m.in. została wdrożona procedura „Niebieskie Karty”. W ramach organizacji swojej pracy biorą udział w posiedzeniach grup roboczych.

Poniższe dane przedstawiają ilość posiedzeń grup roboczych w latach 2016 -2019.

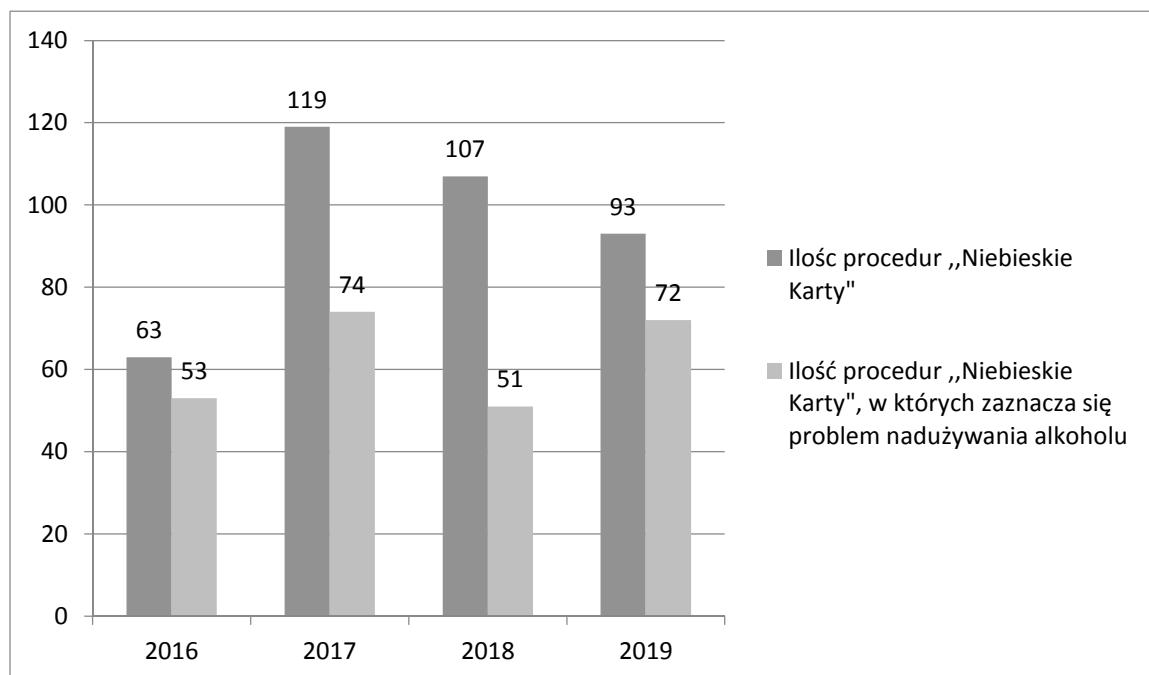
	2016	2017	2018	2019
Ilość posiedzeń grup roboczych	207	441	425	455

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gryfinie.

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GRYFINIE

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryfinie. Jej działania koncentrują się na profilaktyce uzależnień, czyli zapobieganiu uzależnianiu się kolejnych osób oraz przeciwdziałaniu negatywnym skutkom uzależnienia u osób, które są już uzależnione. Ponieważ uzależnienie od alkoholu stanowi jeden z czynników ryzyka w sytuacji przemocy, komisje koncentrują się w swoich działaniach także na jej przeciwdziałaniu. Bardzo często członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są w składzie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego. Ich obecność pozwala podjąć działania mające na celu skierowanie osoby nadużywającej alkoholu na leczenie odwykowe, a także objąć członków rodziny pomocą w ramach terapii dla osób współuzależnionych. Z analizy sytuacji rodzin, w których została wdrożona procedura „Niebieskie Karty” wynika, iż nadużywanie alkoholu jest jedną z najczęściej występujących przyczyn stosowania przemocy w rodzinach.

Poniższy wykres przedstawia ilość procedur Niebieskie Karty, które zostały wszczęte w latach 2016-2019 w zestawieniu z procedurami, w których uczestnikami byli członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie.

Jak wskazują powyższe dane, w większości rodzin, w których wdrożona została procedura „Niebieskie Karty” występuje problem nadużywania alkoholu. Problem ten dotyczy głównie osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc. Badania pokazują, że rodziny, w których występuje problem alkoholowy, są bardziej narażone na wystąpienie przemocy. Należy jednak pamiętać, że problem przemocy nie jest charakterystyczny wyłącznie dla rodzin z problemem alkoholowym i nie każdy potencjalny sprawca przemocy nadużywa alkoholu. Nie istnieje bowiem żaden związek przyczynowy pomiędzy uzależnieniem, a stosowaniem przemocy. Bezpośrednią przyczyną przemocy jest agresja, a zachowania agresywne są uwarunkowane czynnikami biologicznymi, społecznymi, psychologicznymi lub kulturowymi.

PUNKT DORADZTWA I KONSULTACJI

Działający w Ośrodku Pomocy Społecznej Punkt Doradztwa i Konsultacji umożliwia Mieszkańcom Gminy Gryfino korzystanie z bezpłatnych porad prawnika, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, terapeuty rodzinnego, terapeuty dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin oraz psychologa dla dzieci, młodzieży i ich rodzin.

Poniższa tabela przedstawia ilość osób, które zgłosiły się do Punktu Doradztwa i Konsultacji w latach 2016-2019.

	2016	2017	2018	2019
Liczba osób, które zgłosiły się do Punktu Doradztwa i Konsultacji	398	332	269	240
Liczba osób, które skorzystały z pomocy radcy prawnego	248	173	161	119
Liczba osób, które skorzystały z pomocy specjalistów tj. terapeuta rodziny, terapeuty dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin, specjaliści ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	150	159	108	121

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Punktu Doradztwa i Konsultacji.

Z powyżej przedstawionej tabeli wynika, iż najwięcej udzielanych jest porad przez prawnika. Zakres konsultacji obejmuje głównie sprawy karne, cywilne, rodzinne, rozwodowe, podziału majątku.

Pozostałymi formami wsparcia, z których mogą skorzystać Mieszkańcy Gminy Gryfino są konsultacje w działaniach interwencyjno-wspierających dla osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc w rodzinie, a także terapia rodzinna mająca na celu rozwiązywanie kryzysów rodzinnych, zapobieganie przemocy w rodzinie oraz rozpadowi rodzin szczególnie zagrożonych zjawiskiem przemocy oraz alkoholizmem.

W grudniu 2019 roku Ośrodek Pomocy Społecznej rozszerzył zakres wsparcia terapeutycznego o konsultacje psychologa dla dzieci, młodzieży i ich rodzin.

Warto zaznaczyć, że w roku 2019 utworzono grupę wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie. Spotkania odbywały się w godzinach popołudniowych w Punkcie, a ich celem było podniesienie świadomości osób doznających przemocy w rodzinie, w zakresie m.in.: wzmocnienia poczucia własnej wartości, kompetencji społecznych czy też zwiększenia świadomości przysługujących praw.

Działalność punktu jest propagowana poprzez działania informacyjne. O dostępności z powyższych form wsparcia Mieszkańcy Miasta i Gminy Gryfino informowani są za pomocą Internetu, ulotek, a także przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie.

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W GRYFINIE

Komenda Powiatowa Policji odgrywa istotną rolę w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 1. ust. 1 ustawy o Policji „policja (...) przeznaczona jest do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku.”

Dane KPP w Gryfinie, pozwalają przeanalizować problem przemocy w rodzinie. Przedstawiają one informacje na temat interwencji Policji związanymi z awanturami domowymi, ilości zatrzymanych sprawców przemocy lub doprowadzonych do wytrzeźwienia oraz ilości prowadzonych postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie.

Analiza porównawcza dotycząca przemocy domowej w latach 2016-2019 na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie.

	2016	2017	2018	2019
Ilość interwencji Policji w związku z awanturami domowymi	365	140	189	217
Ilość zatrzymanych sprawców przemocy w rodzinie lub doprowadzonych do wytrzeźwienia	16	27	30	38
Ilość prowadzonych postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie	37	59	53	61

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie.

Analizując powyższe dane, można zauważyć, że ilość interwencji domowych nie jest tożsama z wszczynanymi postępowaniami przygotowawczymi, w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy. Zauważa się natomiast wzrost ilości zatrzymań sprawców przemocy lub doprowadzonych do wytrzeźwienia oraz prowadzonych postępowań przygotowawczych. Postępowanie karne uruchamiane jest poprzez złożenie zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa na Policji lub w Prokuraturze. Sposób ścigania przestępstw, w tym przestępstwa z użyciem przemocy, można podzielić m.in. na publicznoskargowe inaczej mówiąc „z urzędu” oraz ścigane na wniosek, uzależniony od woli osoby pokrzywdzonej. Należy także podkreślić, że zgodnie z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych powzięły podejrzenie o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny, powinny niezwłocznie zawiadomić o tym Policję lub Prokuraturę. Niezależnie od prowadzonych przez Policję postępowań przygotowawczych dotyczących przestępstw związanych z przemocą w rodzinie należy zaznaczyć, że KPP w Gryfinie realizuje także procedurę „Niebieskie Karty”. Dzielnicowi wchodzi w skład grup roboczych powołanych do pracy z poszczególnymi rodzinami. Ich udział w każdej grupie roboczej pozwala poszerzyć wiedzę na temat problemów rodziny, co pozytywnie wpływa na dalszą współpracę i podejmowania działań pomocowych na rzecz rodziny.

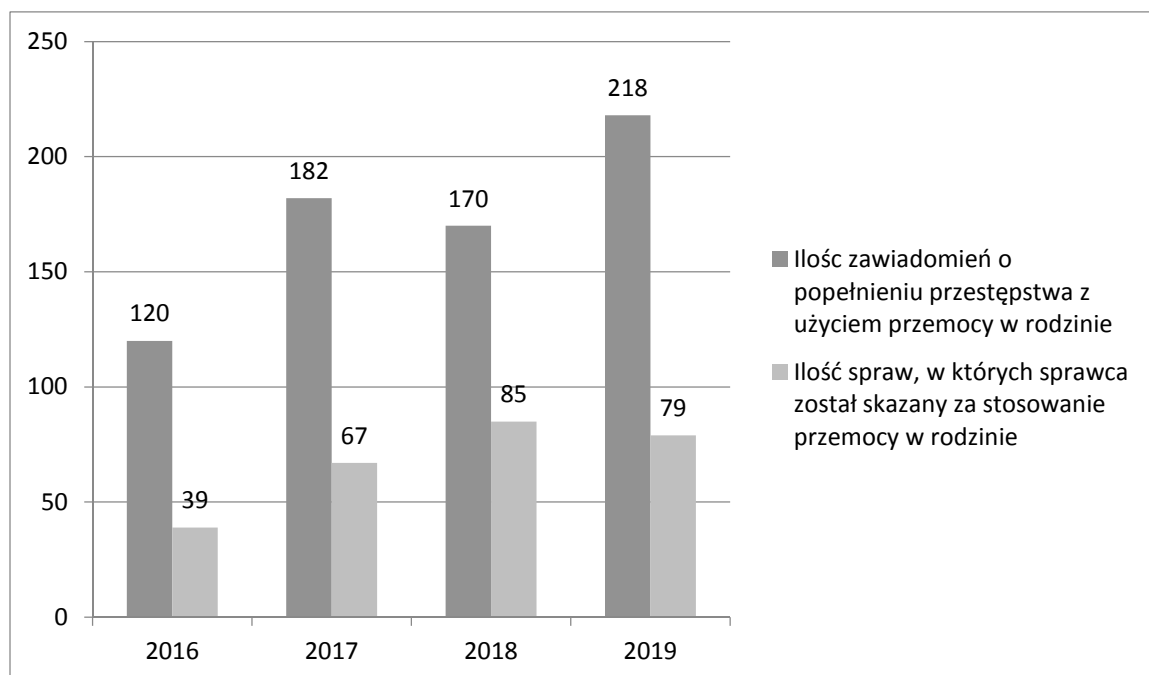
PROKURATURA REJONOWA W GRYFINIE

Z punktu widzenia prawa przemoc w rodzinie jest przestępstwem, którego odmiany określone są w aktach prawnych i odpowiednio karane. W polskim kodeksie karnym nie istnieje jedno przestępstwo o nazwie „przemoc w rodzinie”, ale wymienionych jest szereg przestępstw, które mogą

zostać popełnione z jej użyciem. Najczęściej w przypadku przemocy w rodzinie stosowany jest artykuł 207 § 1 k.k. „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny...” przewiduje karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Diagnozę problemu przemocy sporządzono także na podstawie otrzymanych informacji z Prokuratury Rejonowej w Gryfinie.

Poniższy wykres przedstawia dane dotyczące ilości zawiadomień o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie oraz ilości spraw, w których sprawca został skazany za stosowanie przemocy w rodzinie w latach 2016-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Prokuratury Rejonowej Policji w Gryfinie.

Z analizy powyższych danych, wynika, że w roku 2019 złożono najwięcej zawiadomień o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie. Liczba składanych zawiadomień nie jest tożsama z ilością osób skazanych za przestępstwo z użyciem przemocy. Podobnie jak w przypadku procedury „Niebieskie Karty”, tak również w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym w związku ze złożonym zawiadomieniem, okazuje się, że działanie danej osoby nie ma znamion przemocy. Dopiero jeśli materiał dowodowy potwierdzi zasadność zarzutu ogłoszonego sprawcy przemocy domowej, prokurator kieruje akt oskarżenia do sądu właściwego miejscowo dla rozpoznania sprawy. W innym wypadku – umarza postępowanie podając najczęściej, jako podstawę takiej decyzji brak danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przestępstwa lub brak ustawowych znamion czynu zabronionego.

ZESPÓŁ KURATORSKIEJ SŁUŻBY SĄDOWEJ SĄDU REJONOWEGO W GRYFINIE

Kuratorzy funkcjonują w strukturach sądów rejonowych i wykonują zadania o charakterze: wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym.

Kuratorzy sądowi działają w dwóch obszarach, jako **kuratorzy dla dorosłych** oraz **kuratorzy rodzinni**. Głównym zadaniem kuratorów dla dorosłych jest pełnienie dozorów i kontrola zachowania skazanego w sprawach nieobjętych dozorem (na etapie postępowania wykonawczego), a kuratorów rodzinnych pełnienie nadzorów (na etapie postępowania rozpoznawczego i wykonawczego) i sporządzanie wywiadów środowiskowych - wstępnych diagnoz środowiskowych (na etapie postępowania rozpoznawczego lub wyjaśniającego) dot. sytuacji opiekuńczej małoletniego lub nieletniego.

Kuratorzy sądowi wykonujący orzeczenia karne są ważnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy i ochrony osób pokrzywdzonych. Sprawując dozory nad skazanymi, mają bezpośredni wpływ na ich sytuację prawną (składanie wniosków w sprawie zmiany orzeczenia).

Kuratorska Służba Sądowa w swoich rejestrach dysponuje danymi dotyczącymi osób objętych dozorem kuratora w związku z popełnieniem przestępstwa w rodzinie.

	2016	2017	2018	2019
Ilość osób objętych dozorem kuratora, skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie	11	19	16	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Sądu Rejonowego w Gryfinie.

Zgodnie z art. 73 §1 Kodeksu Karnego „zawieszając wykonanie kary, sąd może w okresie próby oddać skazanego pod dozór kuratora...” Powyższe dane wskazują, że liczba osób objętych dozorem kuratora, skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie, utrzymuje się na podobnym poziomie. Może to wynikać z faktu, że wobec osób stosujących przemoc w rodzinie Sądy mogą orzekać różne środki karne m.in. zakaz zbliżania, kary ograniczenia lub pozbawienia wolności.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W GRYFINIE

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z przepisami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie realizuje „Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie”. W powiecie gryfińskim każdego roku program ten jest organizowany dwukrotnie.

Poniższe dane dotyczą ilości osób, które przystąpiły, jak również tych, które ukończyły udział w Programie korekcyjno - edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie w latach 2016- 2019.

	2016	2017	2018	2019
Liczba osób, które przystąpiły do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie	24	25	22	22
Liczba osób, które ukończyły Program	14	15	12	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

Powyższe dane wskazują, że w roku 2017 do udziału w programie przystąpiło najwięcej osób. Lata 2018, 2019 pokazują, że liczba osób, które stosują przemoc w rodzinie i poddają się oddziaływaniom korekcyjno – edukacyjnym, utrzymuje się na takim samym poziomie. Liczba tych osób w dalszym ciągu jest bardzo mała. Okazuje się także, że nie wszystkie osoby, które przystępują do udziału w Programie, ten Program kończą. Dzieje się tak, ponieważ udział w Programie jest dobrowolny. Bardzo ważne jest, aby adresaci Programu - sprawcy przemocy, sami uznali fakt stosowania przemocy we własnej rodzinie i chcieli poddać się oddziaływaniom korekcyjno – edukacyjnym. Jedyną podstawą do zobowiązania sprawcy przemocy do uczestnictwa w Programie, jest orzeczenie Sądu. Zgodnie z art. 72 § 1. pkt. 6b Kodeksu Karnego: „Zawieszając wykonanie kary, sąd zobowiązuje, a jeżeli orzeka środek karny, może zobowiązać skazanego do: (...) uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych”.

W ramach prac grup roboczych osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, każdorazowo są informowane o możliwości uczestnictwa w powyższym Programie. Zarówno pracownicy socjalni, jak i Przewodnicząca Zespołu dwukrotnie w ciągu roku zgłaszają osoby, które wyraziły zgodę, do uczestnictwa w Programie.

PLACÓWKI OŚWIATOWE

Společną, jak i zawodową rolę nauczyciela jest ochrona dziecka i troska o jego rozwój. Wiadomym jest, że przemoc zaburza poszczególne obszary rozwojowe. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest więc dbałością o zdrowie zarówno fizyczne, jak i psychiczne uczniów i podopiecznych, dlatego też bardzo ważny jest udział pedagogów w spotkaniach grup roboczych powołanych do pracy z rodziną.

Poniższa tabela wskazuje ilość wdrożonych procedur „Niebieskie Karty” przez placówki oświatowe, w związku z wystąpieniem problemu przemocy w rodzinie.

	2016	2017	2018	2019
Liczba wdrożonych procedur „Niebieskie Karty” przez Oświatę	1	1	3	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru wpływu kwestionariuszy „Niebieska Karta” do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Powyższe dane wskazują niewielką ilość wdrażanych procedur „Niebieskie Karty” przez placówki oświatowe. Pedagodzy podkreślają występowanie innych form przemocy pojawiającej się wśród rówieśników. Dlatego też analizując problem przemocy w rodzinie za zasadne uznaje się zainteresowanie relacjami dzieci, gdyż od najmłodszych lat kształtują się u nich style zachowań, odreagowanie emocji czy sposób rozwiązywania problemów.

Jak wynika z informacji uzyskanych ze szkół funkcjonujących na terenie Gminy Gryfino, w placówkach pojawiają się zachowania agresywne wśród uczniów. Jest to głównie agresja słowna w postaci przezywania, wyśmiewania. Ponadto niektóre z placówek wskazały pojawienie się poważnego problemu, jakim jest cyberprzemoc, czyli przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także, jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Cyberprzemoc to – podobnie jak przemoc tradycyjna – regularne, podejmowane z premedytacją działanie wobec słabszego, który nie może się bronić. Placówki oświatowe wskazują także, że w szkołach pojawiają się incydentalne sytuacje związane z użyciem przemocy fizycznej tj. bicie, popychanie.

Na powyższe nieprawidłowe zachowania pojawiające się wśród uczniów, w placówkach podejmowane są działania, aby przeciwdziałać agresji i przemocy w szkole. W szkołach organizowane są profilaktyczne lekcje wychowawcze, pogadanki, szkolenia, warsztaty zarówno dla kadry pedagogicznej jak i dla uczniów oraz rodziców. Ponadto w szkołach realizowane są między innymi programy takie jak: „Spójrz inaczej”, „Spójrz inaczej na agresję”, „Myślę pozytywnie – profilaktyka zdrowia psychicznego”.

W działaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy placówki oświatowe wspierane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie oraz Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Pedagodzy, którzy wchodzi w skład grup roboczych, wspierani są m.in. w zakresie podnoszenia kompetencji. Ponadto kadra pedagogiczna uczestniczyła w spotkaniach organizowanych przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną przy współpracy Zespołu interdyscyplinarnego.

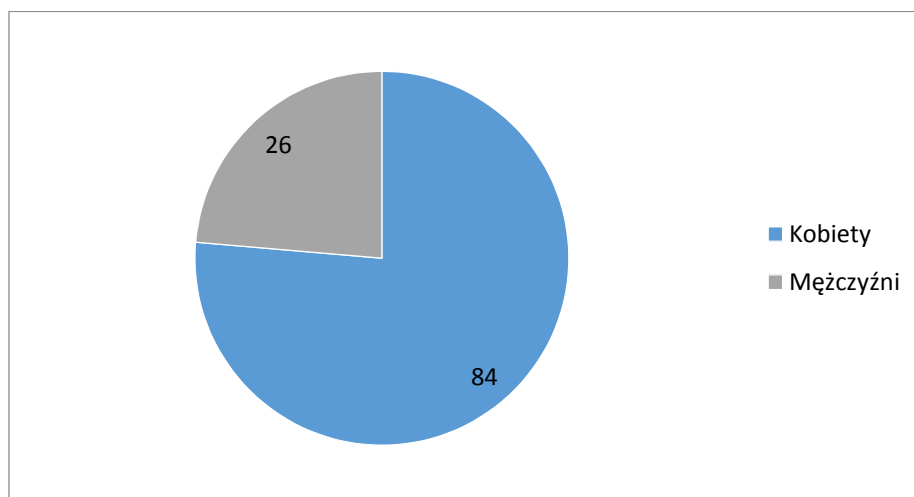
Placówki oświatowe zauważają potrzebę podejmowania dalszych działań, w związku z przeciwdziałaniem zjawiska przemocy. Jako adresatów działań wskazują uczniów, kadre pedagogiczną, jak również rodziców. Wśród kierunków proponowanych działań znajdują się

programy profilaktyczne, spektakle profilaktyczne, cykle zajęć i warsztatów dla uczniów, szkolenia dla nauczycieli oraz zajęcia terapeutyczne dla rodziców. Wobec powyższego bardzo ważną kwestią w zadaniach proponowanych w Programie jest wspieranie rodziny, wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców.

2. PROBLEM PRZEMOCY W PERSPEKTYWIE DANYCH ZEBRANYCH W TRAKCIE BADAŃ ANKIETOWYCH ZREALIZOWANYCH WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY GRYFINO.

W celu poznania opinii oraz postaw społeczeństwa względem problemu przemocy posłużono się metodą ilościową dokonaną na podstawie ankiety skierowanej do mieszkańców Gminy Gryfino. W badaniu wzięło udział 110 osób.

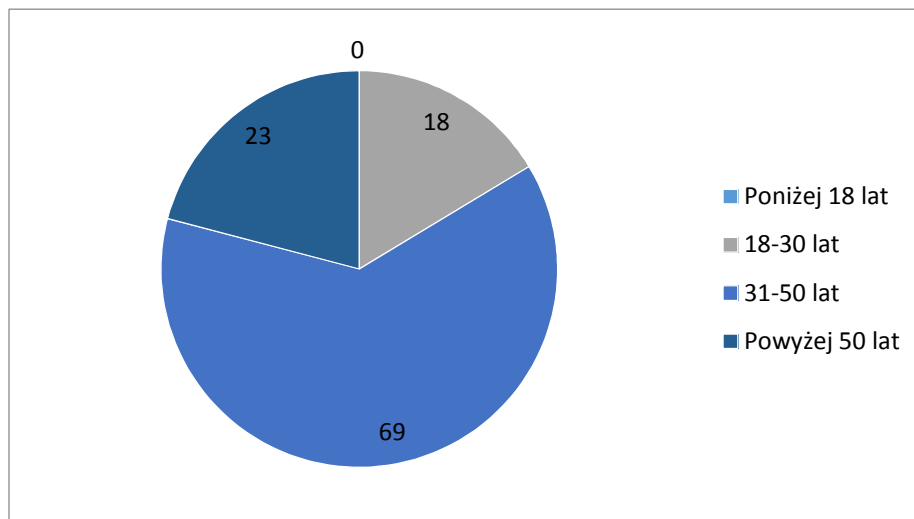
Wykres Nr 1. **Płeć respondentów**

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Analiza powyższego wykresu wskazuje, że w badaniu wzięło udział więcej kobiet – 84 osoby, niż mężczyzn – 26 osób.

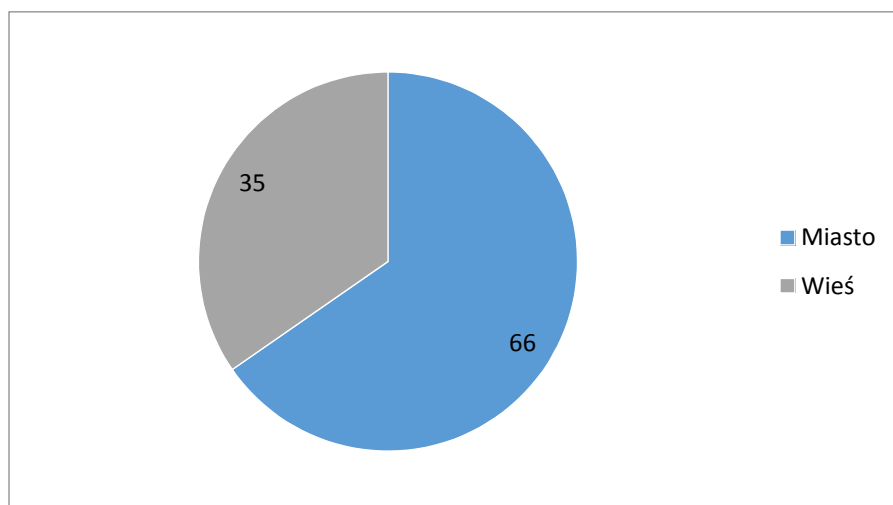
Wykres Nr 2. **Wiek**

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Analiza powyższego wykresu wskazuje, że struktura wieku wśród badanych kształtuje się następująco: 18 osób w wieku od 18 do 30 lat, 69 osób w wieku od 31 do 50 lat oraz 23 osoby w wieku powyżej 50 lat.

Wykres Nr 3. **Miejsce zamieszkania**

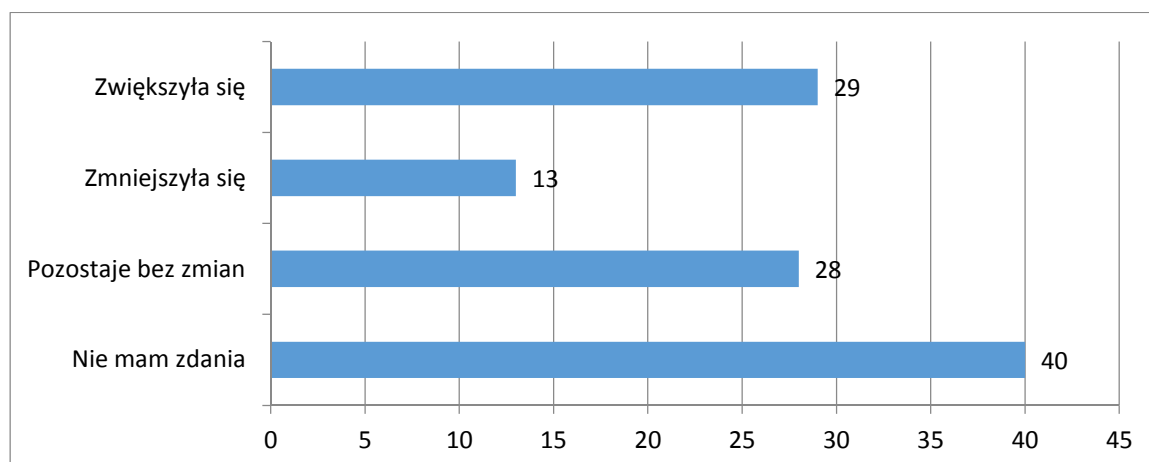

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Analiza powyższego wykresy wskazuje, że wśród ankietowanych biorących udział w badaniu większość zamieszkuje w mieście – 66 osób, niż na wsi – 35 osób. 9 osób spośród badanych nie wskazało miejsca zamieszkania.

Poniżej zaprezentowane zostaną wyniki i analiza poszczególnych pytań:

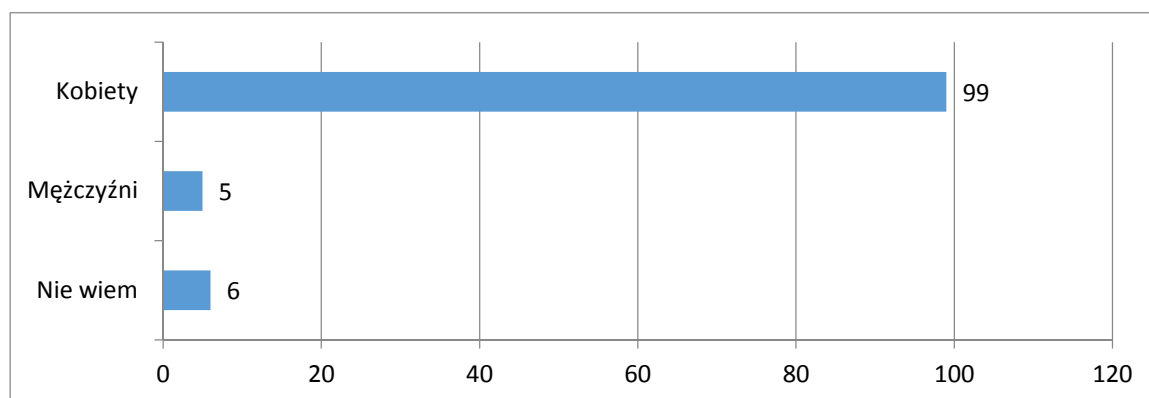
Pytanie Nr 1. **Pani/Pana zdaniem, w ostatnim roku, skala zjawiska przemocy na terenie Gminy Gryfino... (właściwe zaznaczyć)**

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Analiza powyższego wykresu, wskazuje, że większość osób biorących udział w badaniu nie ma zdania odnośnie skali zjawiska przemocy. 29 osób uważa, że skala zjawiska przemocy w ostatnim roku zwiększyła się, 28 osób twierdzi, że pozostaje bez zmian. Z kolei 13 osób uważa, że skala zjawiska przemocy w ostatnim roku zmniejszyła się.

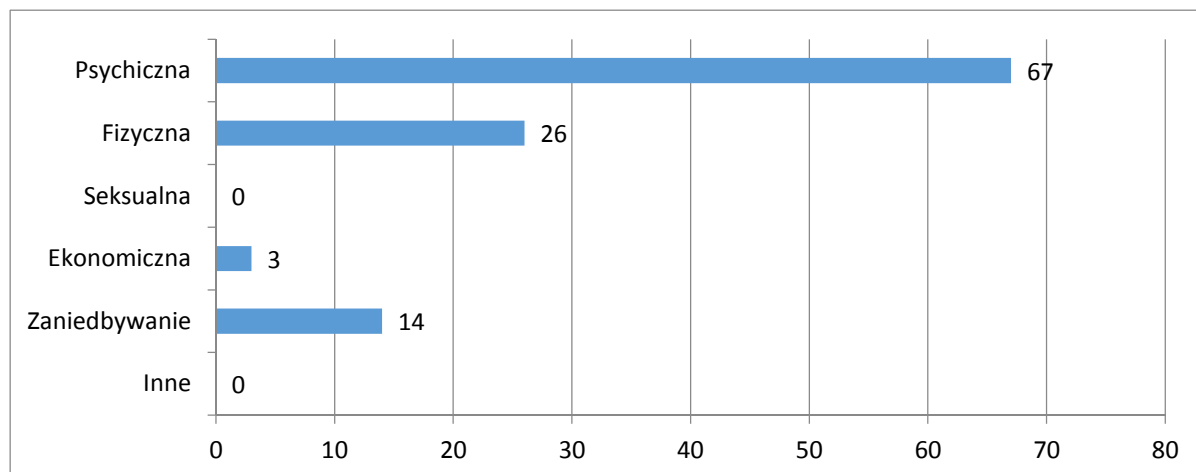
Pytanie Nr 2. **Kto Pani/Pana zdaniem ma większą świadomość nt. problemu przemocy i częściej zgłasza się do instytucji pomocowych? (właściwe zaznaczyć)**

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Analiza powyższego wykresu wskazuje, że wśród osób biorących udział w badaniu, istnieje przekonanie, że to kobiety mają większą świadomość nt. problemu przemocy i to one częściej zgłaszają się do instytucji pomocowych. 6 osób nie wie, a jedynie 5 osób wskazało mężczyzn, jako osoby o większej świadomości problemu.

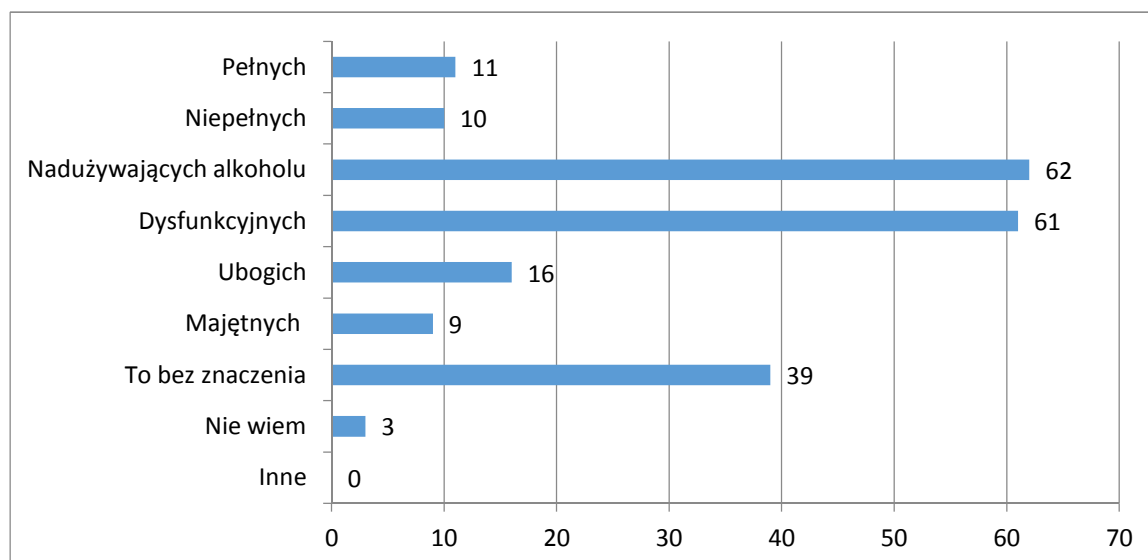
Pytanie Nr 3. Jakie Pani/Pana zdaniem najczęściej występują rodzaje przemocy w rodzinie? (właściwe zaznaczyć)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Analiza powyższego wykresu wskazuje, że według osób biorących udział w ankiecie, najczęstszym rodzajem przemocy w rodzinie, jest przemoc psychiczna. Tę odpowiedź zaznaczyło 67 osób. 26 osób wskazało przemoc fizyczną, 14 osób zaniedbywanie, natomiast 3 osoby wskazały przemoc ekonomiczną.

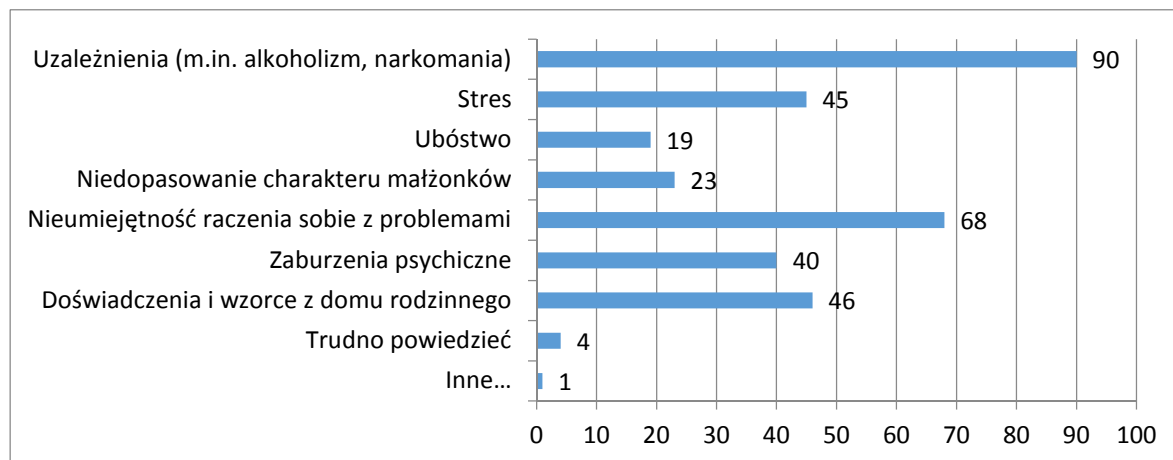
Pytanie Nr 4. Czy wie Pani/Pan w jakich rodzinach najczęściej występuje problem przemocy? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Według ankietowanych na pytanie dot. w jakich rodzinach najczęściej występuje problem przemocy 62 osoby odpowiedziały, że nadużywających alkoholu, 61 osób wskazało rodziny dysfunkcyjne, 39 osób uważa, że to bez znaczenia, 16 osób wskazało, że w rodzinach ubogich, 11 pełnych, 10 niepełnych, 9 majątnych. 3 osoby wskazały, że nie wiedzą, w jakich rodzinach najczęściej występuje problem przemocy.

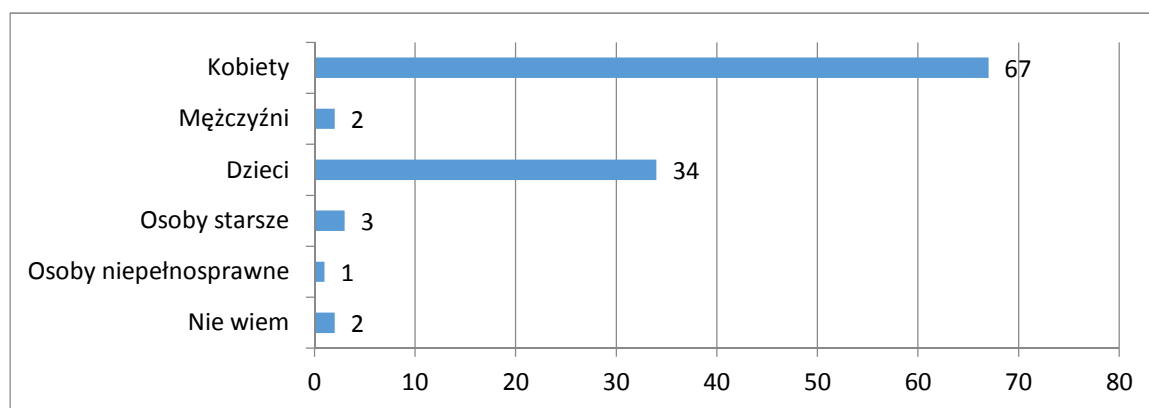
Pytanie Nr 5. Co według Pani/Pana jest najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Wśród osób biorących udział w badaniu, na pytanie co jest najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie, aż 90 osób wskazało uzależnienia, 68 osób wskazało nieumiejętność radzenia sobie z problemami, 46 osób wskazało doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego, 45 stres, 40 zaburzenia psychiczne, 23 niedopasowanie charakteru małżonków, 19 ubóstwo, 4 trudno powiedzieć. Jedna z osób wskazała inne, wpisując: „wszystkie wyżej wymienione”.

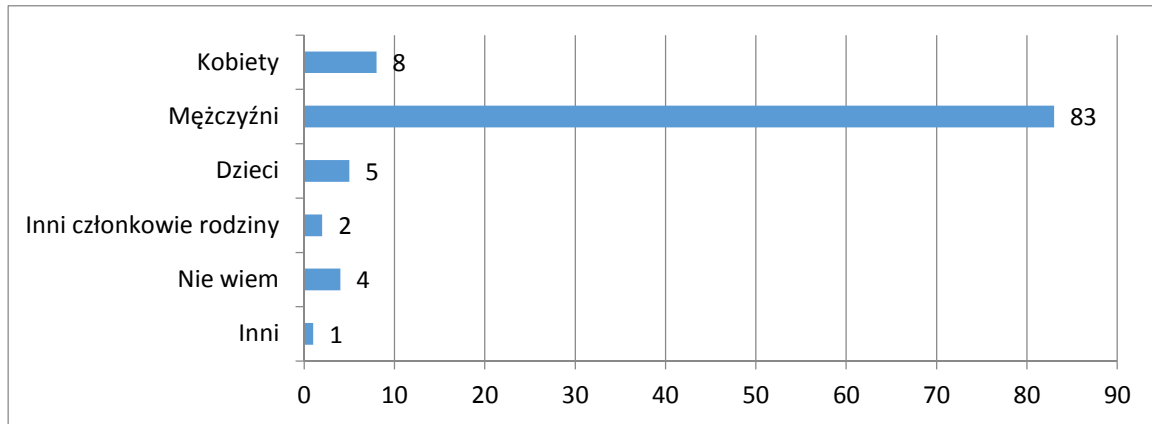
Pytanie Nr 6. Kto według Pani/Pana jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie? (właściwe zaznaczyć)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Z analizy powyższego wykresu wynika, że wśród ankietowanych istnieje przekonanie, że ofiarą przemocy w rodzinie najczęściej są kobiety – 67 odpowiedzi. 34 osoby wskazały, że dzieci. 3 osoby wskazały, że osoby starsze, 2 osoby wskazały mężczyzn, 1 osoby niepełnosprawne. 2 osoby zaznaczyły odpowiedź „nie wiem”. Jedna z osób ankietowanych nie zaznaczyła żadnej odpowiedzi.

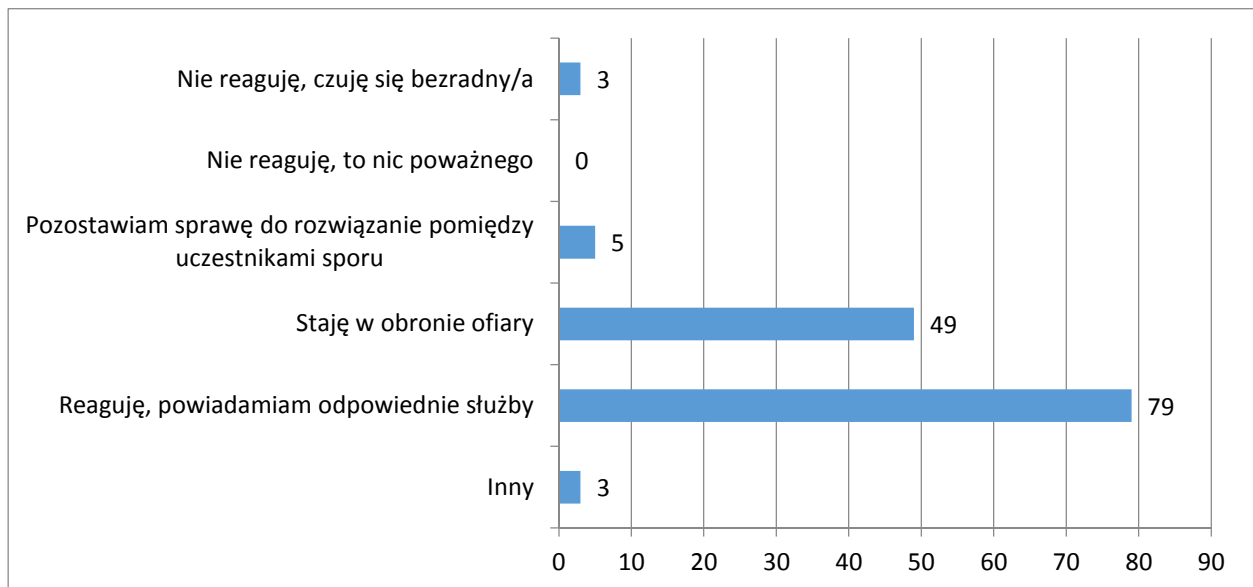
Pytanie Nr 7. Kto według Pani/Pana jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie? (właściwie zaznaczyć)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Z analizy powyższego wykresu wynika, że według ankietowanych najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie są mężczyźni – 83 odpowiedzi. 8 osób wskazało, że kobiety. 5 osób wskazało dzieci, 4 osoby zaznaczyły odpowiedź „nie wiem”, 2 wskazały innych członków rodziny. Jedna osoba wskazała, że „inni” wpisując „zarówno kobiety, mężczyźni jak i coraz częściej dzieci”. 6 osób z ankietowanych nie zaznaczyło żadnej odpowiedzi.

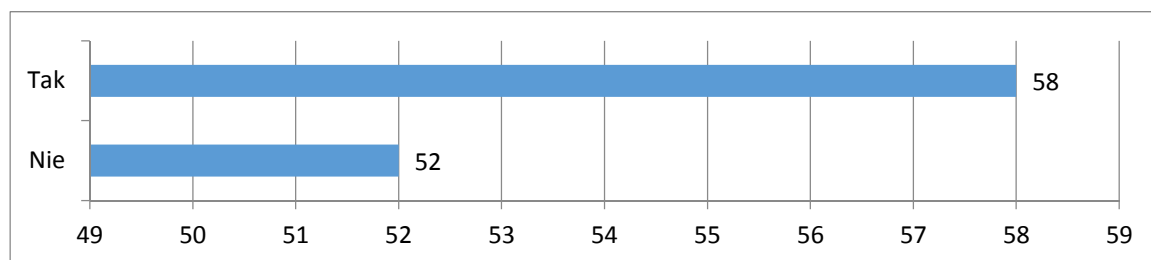
Pytanie Nr 8. W jaki sposób zareagowałyby Pani/ zareagowałby Pan na przejaw przemocy w rodzinie? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Z analizy powyższego wykresu wynika, że 79 osób zareagowałoby na przejaw przemocy w rodzinie, powiadamiając odpowiednie służby. 49 osób stanęłoby w obronie ofiary. 5 osób pozostawiłoby sprawę do rozwiązania pomiędzy uczestnikami sporu. 3 osoby nie zareagują, czują się bezradne. 3 osoby zaznaczyły odpowiedź „inny” wpisując: „nie dotyczy”, „w zależności od sytuacji”, „próbuję rozmawiać z rodziną”.

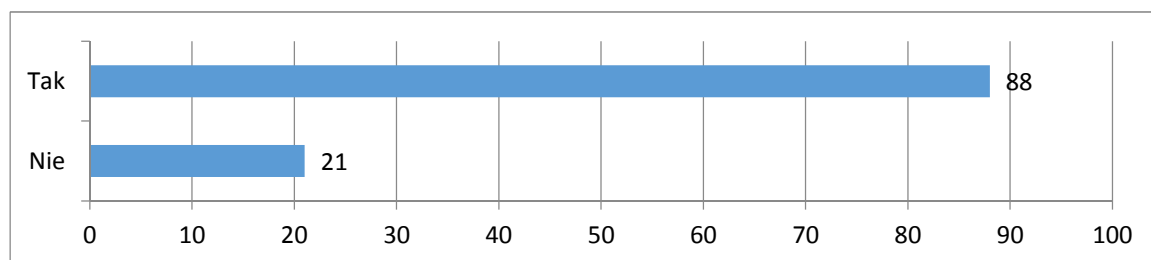
Pytanie Nr 9. Czy słyszała Pani/słyszał Pan o Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym w Gryfinie? (właściwe zaznaczyć)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Z analizy powyższego wykresy wynika, że 58 osób spośród ankietowanych słyszało o Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym w Gryfinie. Natomiast nie słyszały o nim 52 osoby.

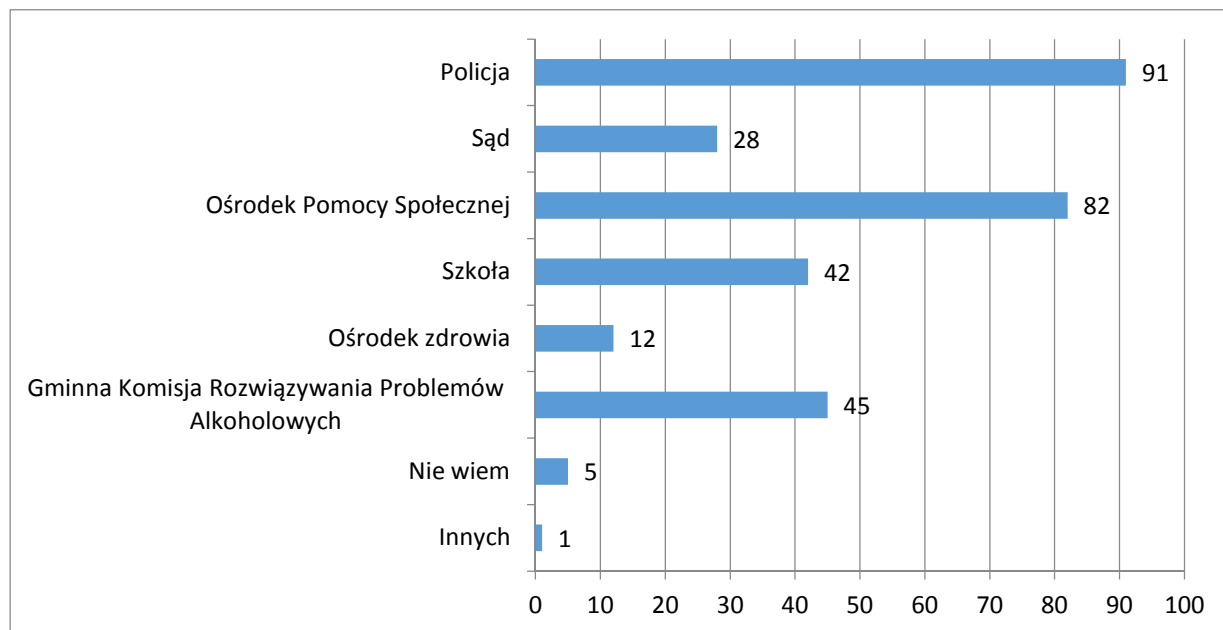
Pytanie Nr 10. Czy wie Pani/Pan gdzie szukać pomocy w Gminie Gryfino w przypadku doświadczenia przemocy? (właściwe zaznaczyć)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Z analizy powyższego wykresu wynika, że większość ankietowanych – 88 osób, wie gdzie szukać pomocy w Gminie Gryfino w przypadku doświadczenia przemocy. 21 osób nie wie, gdzie szukać pomocy. Jedna osoba nie zaznaczyła żadnej odpowiedzi.

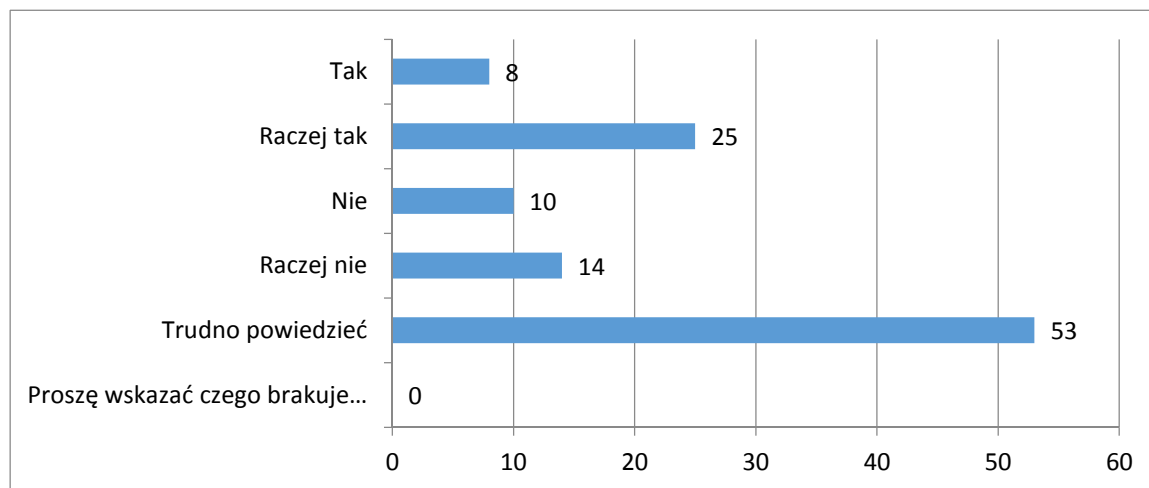
Pytanie Nr 11. Pani/Pana zdaniem na pomoc, których instytucji może liczyć osoba doznająca przemocy? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Wśród osób biorących udział w badaniu, na pytanie dotyczące instytucji, na których pomoc może liczyć osoba doznająca przemocy, 91 osób wskazało Policję, 82 osoby Ośrodek Pomocy Społecznej. 42 osoby wskazały Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 42 – szkołę, 28 – Sąd, 12 – ośrodek zdrowia. 5 osób zaznaczyło odpowiedź „nie wiem”, natomiast jedna osoba zaznaczyła odpowiedź „innych” wpisując „żadnych”. Jedna osoba nie zaznaczyła żadnej odpowiedzi.

Pytanie Nr 12. Czy realizowana w gminie oferta pomocy dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie jest wystarczająca? (właściwe zaznaczyć)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Respondenci zostali zapytani „czy realizowana w gminie oferta pomocy dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie jest wystarczająca”. Zdecydowana większość - 53 osoby odpowiedziały, że trudno powiedzieć. 25 osób uważa, że raczej tak, a 8 osób uważa, że tak – jest wystarczająca. Zdaniem 14 osób raczej nie jest wystarczająca, a zdaniem 10 osób oferta pomocy nie jest wystarczająca.

3. WNIOSKI DOTYCZĄCE SKALI ZJAWISKA PRZEMOCY I WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH.

Analiza powyższych danych wskazuje, że w roku 2017 zostało wdrożonych najwięcej procedur „Niebieskie Karty”. Kolejne lata pokazują, że spada ilość wdrażanych procedur „Niebieskie Karty” w Gminie Gryfino. Należy podkreślić, że nie jest znana skala ukrytej przemocy, czyli takiej, gdzie ofiary przemocy nie zdecydowały się jeszcze ujawnić problemu.

Instytucją, która w latach 2016 – 2019 wszczęła najwięcej procedur „Niebieskie Karty”, jest Policja, która ze względu na charakter swojej pracy, jako pierwsza dociera do rodzin z problemem przemocy, podejmując działania interwencyjne, jednak najszerzą pomoc dla osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie udziela Ośrodek Pomocy Społecznej.

Z przeprowadzonej analizy badań ankietowych, za niepokojący można uznać fakt, iż mało osób posiada wiedzę o Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym. Prawdopodobnie spowodowane jest to tym, że mieszkańcy Gminy Gryfino, Zespół Interdyscyplinarny identyfikują z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, który zapewnia jego obsługę techniczno – administracyjną. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania związane z przeciwdziałaniem przemocy, którymi zawiaduje Ośrodek Pomocy Społecznej.

Respondenci stwierdzili, że najczęściej stosowaną formą przemocy jest przemocy psychiczna, a także, że najczęstszymi sprawcami przemocy są mężczyźni. Ponadto istnieje przekonanie, że przemoc występuje w rodzinach dysfunkcyjnych, a jako jej najczęstszy czynnik uznaje się uzależnienie.

W przeciwdziałaniu problemów m.in. przemocy bardzo ważne jest, aby w porę na nią zareagować. Pozytywnym jest to, że społeczeństwo nauczyło się reagować na przemoc, a przede wszystkim to, że mieszkańcy Gminy mają świadomość gdzie szukać pomocy w przypadku doświadczanie przemocy.

Analizując uzyskane dane, można stwierdzić także, że poprzez realizowane działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielana pomoc jest bardziej skuteczna, a profilaktyczne oddziaływania powodują wzrost świadomości wśród społeczności lokalnej. Osoby uwikłane w problem przemocy mają możliwość otrzymania niezbędnej pomocy i wsparcia od instytucji do tego uprawnionych, co oznacza, że nie są pozostawione same sobie.

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU I CELE SZCZEGÓŁOWE

Cel główny: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Cele szczegółowe:

Cel 1. Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Gryfino

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Pozyskiwanie danych na temat zjawiska przemocy od instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:	- sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy i ich aktualizacja.	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie - Zespół Interdyscyplinarny - Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie - Placówki oświatowe z terenu Gminy Gryfino - GKRPA w Gryfinie - kuratorzy sądowi - służba zdrowia	Zadanie realizowane na początku każdego roku 2021 - 2024

Cel 2. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:	- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach,	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie - Zespół Interdyscyplinarny - Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie - GKRPA w Gryfinie - inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Działania stałe – realizowane corocznie 2021 - 2024

		<p>osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, - monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, - zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskie Karty”, - występowanie z zawiadomieniami do Prokuratury o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy, - udział w działaniach edukacyjno – informacyjnych. 		
2.	<p>Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie poszczególnych służb, - podejmowanie wspólnych przedsięwzięć z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez podmioty działające na rzecz rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawiciele instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego 	<p>Działania state – realizowane corocznie</p> <p>2021 - 2024</p>

		m.in. pomoc społeczną, policję, służbę zdrowia, oświatę, organizacje pozarządowe, sąd, takich jak: kampanie dla społeczności lokalnej, szkolenia, warsztaty skierowane do szkół, rodziców lub inne projekty.	
--	--	--	--

Cel 3. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej ofiarom przemocy w rodzinie:	- nawiązanie współpracy z instytucjami z terenu województwa zachodniopomorskiego zapewniającymi schronienie ofiarom przemocy, - udzielanie świadczeń pieniężnych (w ramach zgłoszonych potrzeb).	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie	Działanie coroczne 2021 - 2024
2.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy:	- prowadzenie pracy socjalnej, - praca z rodziną według indywidualnego planu pomocy, - prowadzenie poradnictwa specjalistycznego: dyżury psychologa, prawnika, terapeuty rodzinnego, mediatora, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - edukowanie ofiar w	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie - Zespół Interdyscyplinarny - Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie - Placówki oświatowe z terenu Gminy Gryfino - GKRPA w Gryfinie - Punkt Konsultacyjno – Informacyjny	Działanie stałe – realizowane corocznie 2021 - 2024

		zakresie przysługujących im praw, - udzielanie natychmiastowej pomocy m.in. psychologicznej, medycznej i socjalnej, - podjęcie działań w kierunku utworzenie lokalnego telefonu zaufania.		
3.	Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej:	- motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy, - organizowanie grup wsparcia dla osób pokrzywdzonych i ofiar dotkniętych przemocą (w miarę potrzeb).	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie - Zespół Interdyscyplinarny - Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Działanie stałe – realizowane corocznie 2021 - 2024

Cel 4. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie:	- podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej, rozpowszechnianie ulotek, materiałów informacyjno – edukacyjnych, w tym: o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie - Zespół Interdyscyplinarny - Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie - Placówki oświatowe z terenu Gminy Gryfino - GKRPA w Gryfinie - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Gryfinie - Służba zdrowia	Działanie coroczne 2021 - 2024

		<p>w rodzinie i rodzaju świadczonej pomocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie, realizacja, finansowanie kampanii oraz innych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, - prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m.in. poprzez organizowanie zajęć, warsztatów, finansowanie programów rekomendowanych, - współpraca ze szkołami w zakresie zwiększenia świadomości rodziców uczniów na temat zjawiska przemocy w rodzinie, - wspieranie zajęć dla uczniów celem podnoszenia własnej wartości, nauki asertywności, - wspieranie podmiotów działających na terenie gminy w działaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 	- kuratorzy	
2.	<p>Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty, wykłady dla rodziców wzmacniające kompetencje wychowawcze, - współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w zakresie organizacji zajęć dla dzieci, rodziców, nauczycieli, pracowników pierwszego kontaktu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie - Zespół Interdyscyplinarny - Placówki oświatowe z terenu Gminy Gryfino - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Gryfinie 	<p>Działanie coroczne</p> <p>2021 - 2024</p>

Cel 5. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przemocą w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu:	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty, - organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz pomoc w sytuacjach trudnych, - zapewnienie możliwości uczestniczenia w superwizji, coachingu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie - Zespół Interdyscyplinarny - Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie - Placówki oświatowe z terenu Gminy Gryfino - GKRPA w Gryfinie - kuratorzy 	<p>Działanie coroczne</p> <p>2021 - 2024</p>
2.	Poszerzenie wiedzy oraz kompetencji osób pracujących z osobami starszymi i niepełnosprawnymi w zakresie zjawiska przemocy:	<ul style="list-style-type: none"> -organizowanie i finansowanie szkoleń, warsztatów dla opiekunów osób niepełnosprawnych, opiekunów osób starszych, pracowników terapii zajęciowej, pracowników socjalnych i innych osób pracujących z osobami starszymi i niepełnosprawnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie - Zespół Interdyscyplinarny 	<p>Działanie realizowane w zależności od potrzeb</p> <p>2021 - 2024</p>

Cel 6. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Przeprowadzanie działań motywujących do zmiany zachowań:	- rozmowy motywujące do zmiany zachowań, - występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 § 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - kierowanie do udziału w działaniach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy, - motywowanie do udziału w terapii uzależnień.	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie - Zespół Interdyscyplinarny - Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie - GKRPA w Gryfinie - kuratorzy	Działanie stałe – realizowane corocznie 2021 - 2024

IV. REALIZACJA PROGRAMU

1. ADRESACI PROGRAMU:

- 1) ogół społeczeństwa, w tym osoby zagrożone przemocą w rodzinie;
- 2) osoby dotknięte przemocą w rodzinie;
- 3) osoby stosujące przemoc w rodzinie;
- 4) świadkowie przemocy w rodzinie;
- 5) pracownicy instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

2. REALIZATORZY PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie realizowany w latach 2021-2024 przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie we współpracy z lokalnym samorządem, instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które zajmują się kwestiami przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W celu sprawnego i skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie konieczna jest partnerska współpraca między instytucjami nadzorującymi i realizującymi zadania w tym zakresie.

Przy realizacji programu współpracować będą następujące podmioty:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gryfinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Policja,
- Prokuratura,
- Sąd,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gryfinie,
- Placówki służb zdrowia,
- Placówki oświatowe,
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz dziecka i rodziny.

3. PRZEWDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU:

Przez realizację celów Programu zakłada się:

- 1) zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) promowanie wartości rodzinnych;
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie;
- 4) podnoszenie systemu wartości osób doznających przemocy bądź osób będących jej świadkami (dzieci, młodzież, osoby dorosłe);
- 5) promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy;
- 6) zminimalizowanie zjawiska przemocy oraz jego skutków;
- 7) zwiększenie kompetencji osób pracujących na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, osób starszych i niepełnosprawnych doznających przemocy.

V. MONITOROWANIE

Za monitoring i ewaluację programu będzie odpowiadał Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gryfinie. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Raport w formie sprawozdania będzie corocznie przedkładany Burmistrzowi Miasta i Gminy Gryfino, w terminie do dnia 28 lutego.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie realizacji zadań programu będzie dokonywane ze środków własnych gminy. Zakłada się możliwość finansowania programu z dotacji uzyskanych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł np. funduszy unijnych.

Ponadto uwzględnia się finansowanie działań ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, kiedy działania w związku z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz ochroną ofiar przemocy w rodzinie, związana będzie z wystąpieniem jednocześnie problemów alkoholowych.

VII. ZAKOŃCZENIE

Problem przemocy może pojawić się w życiu każdego człowieka, bez względu na wiek, płeć, poziom wykształcenia czy status materialny. Żaden człowiek nie może być jednak na nią skazany.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2016-2020 obejmował działania profilaktyczne oraz formy pomocy świadczonej na rzecz rodzin zagrożonych problemem przemocy. Dotychczas podejmowane działania pozwoliły na zrealizowanie celów szczegółowych określonych w wyżej wspomnianym Programie. Monitoring Programu odbywał się corocznie w formie opisowego sprawozdania z funkcjonowania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gryfinie, przedkładanego Burmistrzowi Miasta i Gminy Gryfino.

Bardzo ważne jest, aby w dalszym ciągu kontynuować działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizować zadania, które nakłada na Gminy Ustawodawca.

Należy przede wszystkim rozpoznawać potrzeby osób uwikłanych w problem przemocy, jak również wspierać specjalistów, którzy realizują zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dostosowanie rozwiązań programowych do faktycznie występujących problemów, z jakimi borykają się rodziny zagrożone kryzysem jest jednym z podstawowych założeń programu. Dzięki temu jego realizacja w znacznym stopniu zwiększy efektywność działań profilaktycznych oraz wspierających

w sytuacjach problemowych, podejmowanych przez różne podmioty na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom i przywrócenia rodzinie możliwości prawidłowego funkcjonowania.

Szczególne znaczenie ma rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej, dające gwarancję skuteczności podejmowanych działań w przeciwdziałaniu zjawisku przemocy i ochronie ofiar przemocy. Zjawisko przemocy w rodzinie, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Tylko

podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Realizowanie zadań zawartych w prezentowanym Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2021-2024 przyczyni się do podnoszenia świadomości społecznej, która konieczna jest aby przemoc była ujawniana i aby możliwe było podjęcie właściwych środków pomocy dla potrzebujących i zapobieganie kolejnym aktom przemocy.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218, poz. 956) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W związku z upływem okresu obowiązywania Programu na lata 2016 – 2020, uzasadnione jest podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 -2024.

Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzone są stale, stąd zasadnym jest podjęcie powyższej uchwały z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 roku.

Sporządziła:
Paulina Pawłowska